GRADIVO III. Raziskovalec

Raziskovalec

»Raziskovalec« je gotovo je eno najpomembnejših orodij, ki jih uporabljamo pri delu z računalnikom. Z njim pregledujemo prostor in shranjene datoteke v stalnem pomnilniku (diski, USB ključki ...).

vaja 01: Priprava map za shranjevanje datotek.

Navodilo: uporabimo orodje »raziskovalec«

- Izberemo mesto v stalnem pomnilniku (običajno je za to že pripravljena mapa »Dokumenti«), kjer bomo postavili naš prostor (delovno mapo), kamor bomo shranjevali datoteke in mape.
- Izdelamo delovno mapo, imenujemo jo »vaje«.
- Jo odpremo (dvojni levi klik miške ali izbor mape in tipka »enter«¹)
- V njej pripravimo nekaj pod-map za bodoče delo (glej sliko 1)

slika 1: priprava delovnega prostora v stalnem pomnilniku

Poudarek: Mapo smo izdelali z orodjem »raziskovalec«

V tako pripravljen prostor bomo umestili pod-mape in datoteke. Samo posebej se nam poraja vprašanje, kako se mapo zbriše?

vaja 02: Pomoč miškine desne tipke

Navodilo: uporabimo orodje »raziskovalec«

S klikom miškine desne tipke na izbrano mapo bomo odkrili kar nekaj ukazov, ki jih lahko izvajamo nad izbrano mapo:

- brisanje (premakni v koš)
- izreži
- kopiraj
- premakni
- preimenuj
- lastnosti
- ...

¹ Glej sklop IV. – skrivnosti tipkovnice

Torej, desni klik na izbrano mapo, nadaljujemo z levim klikom na ukaz na spustnem seznamu in ukaz se izvede v potrebnih korakih.

Desni klik bomo uporabili tudi za posege nad datotekami, podobno kot nad mapami.

Poskusimo izbrisati mapo »razno« iz vaje 01 in mapo »slike« preimenujmo v »podobe«. Rezultat našega dela je viden na sliki

slika 2: z desno miško si pomagamo do ukazov za urejanje map

Poudarek: Bodimo pozorni na ponudbo, ko kliknemo na izbrano mapo z desno miškino tipko, se ob ukazu izpiše tudi tipkovna bližnjica za dosego ukaza.

Na primer, če želimo izbrisati izbrano mapo, lahko uporabimo tipko »*delete*«, če bi radi preimenovali mapo, pritisnemo tipko »F2«.

Uporaba tipkovnih bližnjic je prepuščena uporabniku. Pohitri delo, če moramo večkrat ponoviti isti ukaz. Ni nujno, da se jih takoj naučimo na pamet, saj so vedno na razpolago pri uporabi desne miškine tipke nad izbranim objektom.

vaja 03: Datoteke shranimo v mape

Kljub temu, da nismo vešči v uporabi programskih orodij, bomo izdelali dve datoteki. Ena je besedilna, v drugi bomo vstavili grafiko. Za vsako bomo uporabili drugo orodje in ju shranili v svojo mapo, seveda besedilna v mapo »besedila«, slikovno pa v mapo »podobe« Navodilo:

1. korak: z orodjem »beležnica« izdelamo datoteko z naslednjo vsebino²:

Društvo ljubiteljev vrtnic Slovenije, ki ima svoj sedež v mestu vrtnic, v Novi Gorici, je leta 2003 začelo urejati del zelenjavnega vrta, ki ga je dal samostan na razpolago za ureditev rožne zbirke. Na preurejenem vrtu je bila tega leta posajena zbirka starih vrtnic, burbonk.

Tako vrtnice, ki nosijo ime po otoku Île de Bourbon (danes se otok imenuje Réunion) in je bil v času njihovega nastanka v lasti francoske kraljevske dinastije Burbonov, krasijo vrt ob samostanski cerkvi...

Besedilo bomo shranili v mapo »besedila« z imenom »Burbonke«

2. korak: z orodjem slikar narišimo sliko podobno spodnji.

² Besedilo je povzeto iz vira: <u>https://samostan-kostanjevica.si/sl/ro%C5%BEni-vrt-burbonk</u>

Sliko bomo shranili v mapo »podobe« z imenom »liki« Ob zaključku vaje pričakujemo naslednje stanje:

slika 3: Datoteki sta shranjeni v dogovorjenih mapah

kar lahko preverimo z »raziskovalcem«.

vaja 04: Posegi nad več mapami/datotekami hkrati

Oglejmo si osnovni pristop k dokaj pogostemu problemu in sicer operacij nad mapami/datotekami hkrati.

Navodilo:uporabimo orodje »raziskovalec«

slika 4: dodana mapa s pod-mapami

Organizaciji map in datotek iz predhodne vaje bomo dodali novo mapo «recepti«.

V njej bomo pripravili pod-mape za recepte različni zvrsti kulinaričnih mojstrovin, kot je prikazano na sliki 4.

Ko smo v mapi »recepti«, lahko označimo, izberemo več map hkrati. Izbor več objektov hkrati izvedemo s levim klikom miške na eno mapo nato držimo tipko »Ctrl« in nadaljujemo s klikanjem še ostalih map in nato izvedemo ukaz kot, da bi izbrali le eno mapo. V naši vaji bomo obdržali le pod_mapo »zelenjava«, ostale pa zbrišemo z enim ukazom. (glej sliko 5)

slika 5: skupinsko brisanje map

vaja 05: Selitev map in datotek

Pri vsakdanjem delu moramo večkrat spremeniti postavitev map in datotek v stalnem pomnilniku. Cilj naše vaje je da kljub začetni postavitvi, preselimo naše objekte (mape in datoteke) v drugo mapo.

V prejšnji vaji04 je bila mapa »zelenjava« postavljena v mapi »recepti« in le ta v mapi »vaje«. Z ukazom za selitev mape »recepti« bomo hkrati preselili mapo in njeno pod-mapo »zelenjava« v mapo »besedila«, kjer se že nahaja datoteka »burbonke«.

Kje najdemo ukaz za selitev mape? Spomnimo se na desni klik na miškini tipki!

Navodilo: uporabimo orodje »raziskovalec«

Odpremo mapo »vaje« (dvojni levi klik z miško). Z desnim klikom na mapo »recepti« izberemo ukaz izreži (varianta s tipkovnico; Ctrl+x; držimo tipko »Ctrl« in hkrati kratko pritisnemo tipko »x«). Z levim gumbom miške izberemo naš cilj, to je mapa «besedila«.

Z desnim gumbom miške izberemo ukaz prilepi (Ctrl+v) in rezultat bi moral biti prikazan na sliki 6.

slika 6: selitev mape hkrati s pod-mapo

vaja 06: Kopiranje map in datotek

Ostaja še vprašanje kopiranja map ali datotek.

Praktičen primer kopiranja datotek ali map je, ko hočemo shraniti naše delo tudi na USB ključek ali zunanji prenosni disk, bodisi iz previdnosti, da imamo varnostno kopijo podatkov ali pa preprosto, ker bi radi podatke dali v žep in jih nesli s seboj... .

Navodilo:uporabimo orodje »raziskovalec«

V tem primeru izberemo mapo ali datoteke, ki bi jih radi kopirali. Izvedemo desni klik miške, z levim klikom miške izberemo iz spustnega menija ukaz kopiraj (Ctrl+C).

Se preselimo v mapo, kjer hočemo imeti kopijo podatkov.

Z desnim klikom tipke na miški izberemo ukaz prilepi prilepi (Ctrl+v). In delo je opravljeno.

USB ključek

Je del stalnega pomnilnika na katerem shranjujemo datoteke. Namen USB ključka je, da datoteke, ki so na ključku, fizično prenesemo na drug računalnik ali pa varno shranimo (arhiviramo) izven računalnika. Priklop USB ključka je enostaven, saj ga računalnik samodejno zazna in ga umesti kot samostojno enoto. Shranjevanje in rokovanje z datotekami poteka enako kot na drugih stalnih pomnilnikih., kar smo spoznali pri delu z orodjem »raziskovalec«.

slika 7: priklop USB ključka na prenosniku

Malce več pozornosti moramo posvetiti izklapljanju ključka iz računalnika.

- Paziti moramo, da datoteke na USB ključku niso v delu.
- Zapreti moramo aplikacije z datotekami na ključku.
- USB ključek izklopimo iz sistema.
- Ključek izvlečemo iz vtičnice

Kazalo vsebine

Raziskovalec	1
vaja 01: Priprava map za shranjevanje datotek	1
vaja 02: Pomoč miškine desne tipke	1
vaja 03: Datoteke shranimo v mape	2
vaja 04: Posegi nad več mapami/datotekami hkrati	3
vaja 05: Selitev map in datotek	4
vaja 06: Kopiranje map in datotek	6
USB ključek	6